

----- Originalmeddelande -----

Från: Anette Schäder <anette.schader@miljo.lulea.se>

Datum: 11-12-2014 13:14 (GMT+01:00)

Till: Linda Wikman <linda.wikman@portlulea.com>

Rubrik: Angående samråd om projekt malmporten

Hej Linda!

Hörde att du varit i kontakt med Örjan och efterfrågat eventuella synpunkter från miljökontoret. Utöver de synpunkter vi framförde vid samrådsmötet anser vi att det är lämpligt att ni i tillståndsansökan redovisar i vilken utsträckning vart och ett av villkoren i hamnens tillstånd enligt miljöbalken berörs.

Visst har ni tagit del av beslutet om slutliga villkor för Luleå Hamn AB? Jag bifogar även vårt svar på hur vi ser på den fråga ni tidigare ställt om villkor 5 i hamnens tillstånd.

Med vänlig hälsning

Anette Schäder

Miljöinspektör, Luleå kommun

0920- 45 32 09

Anette Schäder

Från: Anette Schäder
Skickat: den 19 december 2013 13:56
Till: Anton Karlsson
Kopia: 'Hannu Fors Magdalena'
Ämne: SV: LKAB och Hamnens miljö tillstånd

Hej Anton!

Nu har jag kollat upp din fråga och även diskuterat detta med Magdalena Hannu Fors på länsstyrelsen.

När det gäller villkor 5 ställde du en fråga för ett par veckor sedan om vad som gäller ifall Luleå Hamn vill hantera mer än 12 miljoner ton gods. Denna fråga och hur villkoret ska tolkas diskuterades med länsstyrelsen igår. Och så här är det: Om Luleå Hamn vill hantera mer än 12 miljoner ton gods över kaj per år måste ni ansöka om en villkorsändring (hos länsstyrelsen). Anmälan till tillsynsmyndigheten ska göras vid ny typ av gods eller avsevärd förändring av befintliga godsslag (se skrivning i villkoret). Anmälningsskyldighet gäller upp till 12 miljoner ton gods, därutöver krävs en ändring av villkoret (ändringen är tillståndspliktig).

När det gäller den hamnverksamhet som bedrivs vid Malmhamnen Sandskär (LKAB kontra Luleå hamn) så finns detta beskrivet på sid 24, 4 st i tillståndet för Luleå Hamn. Där framgår bla att LKAB har tillstånd för del av verksamheten och att det i tillståndet ingår hantering, lagring och utlastning av malmprodukter. För Luleå Hamn's del begränsas prövningen (av Malmhamnen Sandskär) till att omfatta själva kajen och anlöpande fartyg, enligt vad Luleå Hamn yrkade på i samband med tillståndsansökan (se sid 24 i tillståndet).

LKAB har tillstånd till hantering, lagring och utlastning av högst 10 Mton malmprodukter per år samt lagring av totalt 350 kton malmprodukter i inbyggda och öppna lager.

I villkor 5 för Luleå Hamn framgår att verksamheten maximalt får hantera 12 miljoner ton gods över kaj per år. Så sammanfattningsvis gäller de 12 miljonerna ton gods för de delar i verksamheten där Luleå hamn i tillståndsansökan angett att gods ska hanteras över kaj. LKAB har för Malmhamnen Sandskär tillstånd för 10 miljoner ton. Er kvot räknas alltså inte in i de 10 miljoner ton LKAB har tillstånd till på malmhamnen.

Hoppas du fått svar på din fråga, annars är du välkommen att höra av dig igen.

Hälsningar
Anette Schäder
Miljökontoret, Luleå kommun
Tel direkt: 0920-45 32 09

Från: Anton Karlsson
Skickat: den 13 december 2013 11:49
Till: Anette Schäder
Ämne: SV: LKAB och Hamnens miljö tillstånd

Absolut, ta den tid du behöver!

Tack på förhand och det samma!

Med Vänliga Hälsningar
Anton Karlsson - Luleå Hamn
Kvalitets-, Miljö-, Säkerhets- och Arbetsmiljösamordnare

Länsstyrelsen
Norrbotten
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (12)

2014-12-02

551-8453-12
2580-149

Luleå Hamn AB

974 37 LULEÅ

LULEÅ HAMN AB	
2014 -12- 12	
Diarienumr 2014/145	Diarieteckn. 40

Prövotidsutredning – slutliga villkor för Luleå Hamn

Verksamhetskod: 63.10

BESLUT

Miljöprövningsdelegation inom Länsstyrelsen i Norrbottens län beslutar att avsluta prövotiden gällande utsläpp av oljeföroreningar till vatten samt buller för Luleå Hamn AB, org.nr. 556148-1028, nedan kallat Luleå Hamn, genom att godkänna utredningen. Miljöprövningsdelegationen fastställer följande villkor.

Utsläpp till vatten i Uddebo oljehamn

14. Halten olja, mätt som oljeindex, får inte överstiga 5 mg/l som årsmedelvärde i dagvatten samt i utgående vatten från den centrala reningsanläggningen. Kontroll ska ske genom provtagning av respektive vattenflöde minst en gång per månad.

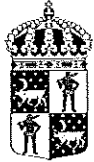
Halten aromatiska kolväten, analyserad med gaskromatografi/masspektrometri, får inte överstiga 1 mg/l i dagvatten samt i utgående vatten från den centrala reningsanläggningen. Kontroll ska ske genom provtagning av respektive vattenflöde minst en gång per år under perioden från maj till och med augusti. Om en halt över 1 mg/l i något av vattenflödena konstateras, ska nödvändiga åtgärder vidtas. En förnyad provtagning ska utföras inom tre månader från konstaterat överskridande. Halten aromatiska kolväten får då inte överstiga 1 mg/l.

15. Cisternventiler samt ventiler vid lågpunkter och luftare ska vara försedda med spillskydd. Tillfälliga spillskydd ska anordnas i samband med reparations- eller underhållsarbeten.

Buller från Victoriahamnen och Uddebo oljehamn

16. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten vid Victoriahamnen och Uddebo oljehamn får utomhus vid bostäder inte överstiga:

55 dB(A)	vardagar utom lördagar	kl. 07.00-18.00
50 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00

Länsstyrelsen
Norrbotten
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

2 (12)

2014-12-02

551-8453-12
2580-149

50 dB(A)	kvällstid alla dagar	kl. 18.00-22.00
45 dB(A)	nattetid alla dagar	kl. 22.00-07.00

För det fall ljudet innehåller hörbara tonkomponenter ska begränsningsvärden som är 5 dB(A)-enheter lägre än ovanstående värden tillämpas. Momentana ljud från verksamheten får nattetid inte överstiga 55 dB(A) utomhus vid bostäder.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tidsperioder som anges ovan. Mätningar och beräkningar ska utföras enligt generella anvisningar från Naturvårdsverket. Kontroll ska ske minst en gång per år eller efter begäran av tillsynsmyndigheten.

Tidpunkt när beslutet börjar gälla

Detta beslut gäller när det vunnit laga kraft.

Delgivning

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar från datumet för detta beslut införas i Post- och inrikes tidningar samt ortstidningarna Norrländska Socialdemokraten och Norrbottens-Kuriren.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen, Miljökontoret i Luleå kommun samt på länsstyrelsen, miljöskydds enheten. Delgivning anses ha skett två veckor efter detta beslut.

För att ett överklagande ska kunna prövas måste det vara, med hänsyn till mellanliggande helgdagar, länsstyrelsen till handa senast den 7 januari 2015.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

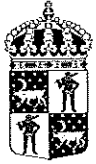
Tidigare beslut

Luleå Hamn, beviljades den 27 januari 2010 tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för att bedriva hamnverksamhet vid Victoriahamnen, Uddebo oljehamn, Cementakajen, Svartön (gamla malmkajen), Malmhamnen Sandskär samt Strömören på fastigheterna Svartön 18:1, 18:15, 18:17, 18:18, 18:19, 18:20, 18:25, 18:26, 18:27, 18:28 och 18:32 samt Hertsön 11:1 i Luleå kommun.

Miljöprövningsdelegation sköt, med stöd av 19 kap. 5 § jämfört med 22 kap. 27 § miljöbalken under en prövotid, upp nedanstående frågor.

A. Frågan om vilket villkor som slutligen ska gälla för utsläpp av oljeföroreningar i vatten från ledningssystem för oljeförorenat avloppsvatten (ofa-vatten) och från dagvattnen i Uddebo oljehamn.

Luleå Hamn ska under prövotiden genomföra följande utredningar.

U 1.

Luleå Hamn ska utreda halterna och mängderna av förekommande fraktioner av petroleumkolväten dels i utgående vatten från den centrala reningsanläggningen för ofa-vatten efter oljeavskiljning och filtrering (innan sammanblandning med dagvatten) och dels dagvatten innan sammanblandning med renat ofa-vatten. Prover ska tas under vår, sommar och höst. I utredningen ska beaktas vilka petroleumkolväten som kan förekomma i systemet, utifrån de produkter som hanteras. Således ska även fraktioner understigande C10 beaktas. Vidare ska lämnas förslag till utsläppsvillkor där även förslag till analysmetod anges.

Med utgångspunkt från ovannämnda utredning ska därtill utredas om det finns behov av förbättringsåtgärder för att minska utsläppen, och vilka kostnader som åtgärderna i sådana fall är förknippade med. I detta ingår att utreda härkomsten av olja i dagvatten som normalt inte ska vara oljeförorenat samt möjligheter att förhindra att olja når dagvatten-systemet. Möjligheter att förhindra att oljespill sprids på ytor samt att ansluta ytor där oljespill förekommer till ofa-systemet ska framgå.

U 2.

Luleå Hamn ska utreda om det vatten som tillförs den centrala reningsanläggningen från verkstaden, där biltvätt förekommer, stör reningen i oljeavskiljaren och medför ökade utsläpp. Om vattnet från verkstaden stör reningen ska förslag på åtgärder redovisas samt kostnaderna för åtgärderna.

Prövotidsutredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Prövotidsutredningen ska vara miljöprövningsdelegationen tillhanda senast den 31 mars 2011.

B. Frågan om vilket villkor som slutligen ska gälla för buller från Victoriahamnen.

Luleå Hamn ska under prövotiden genomföra följande utredningar.

U 4.

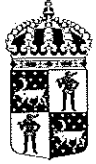
Luleå Hamn ska utreda vilken bullernivå som verksamheten medför vid bostäder (för permanent boende eller fritidsboende) efter att åtgärden att godset hanteras mer varsamt har genomförts. Mätningar och beräkningar ska utföras enligt generella anvisningar från Naturvårdsverket.

U 5.

Om bullernivån förväntas överstiga Naturvårdsverkets rekommenderade riktvärden för nyetablerad industri, ska utredningen även omfatta redovisning av vilka andra möjliga åtgärder som kan vidtas, exempelvis möjligheter för andra förfaringsätt med arbetsmaskinen, bullerdämpande underlag och bullerskärmar. Av redovisningen ska framgå vilka bullernivåer som kan innehållas om ytterligare åtgärder vidtas, samt kostnaderna för åtgärderna. Luleå Hamns åtaganden rörande ytterligare åtgärder ska framgå samt ska förslag till slutligt villkor lämnas.

Prövotidsutredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Prövotidsutredningen ska vara miljöprövningsdelegationen tillhanda senast den 31 mars 2011.

C. Frågan om vilket villkor som slutligen ska gälla för buller från Uddebo oljehamn.

Länsstyrelsen
Norrbotten
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

4 (12)

2014-12-02

551-8453-12
2580-149

Luleå Hamn ska under prövotiden genomföra följande utredningar.

U 6.

Luleå Hamn ska utreda vilken bullernivå som verksamheten medför vid bostäder (för permanent boende eller fritidsboende). Mätningar och beräkningar ska utföras enligt generella anvisningar från Naturvårdsverket.

U 7.

Om bullernivån förväntas överstiga Naturvårdsverkets rekommenderade riktvärden för nyetablerad industri, ska utredningen även omfatta redovisning av vilka möjliga åtgärder som kan vidtas, exempelvis möjligheter för andra förfaringssätt med arbetsmaskinen, bullerdämpande underlag och bullerskärmar. Av redovisningen ska framgå vilka bullernivåer som kan innehållas om ytterligare åtgärder vidtas, samt kostnaderna för åtgärderna. Luleå Hamns åtaganden rörande ytterligare åtgärder ska framgå samt ska förslag till slutligt villkor lämnas.

Prövotidsutredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Prövotidsutredningen ska vara miljöprövningsdelegationen tillhanda senast den 31 mars 2011.

D. Frågan om spillskydd och andra åtgärder ska anordnas för andra installationer än pumpar i Uddebo oljehamn. Luleå Hamn ska under prövotiden genomföra följande utredning.

U 8.

Luleå Hamn ska utreda vilka ur läckagesynpunkt känsliga installationer som finns i Uddebo oljehamn, förutom pumparna. Utredningen ska innehålla en redovisning av risken för läckage vid installationerna, vilka åtgärder som är möjliga att vidta, kostnader för åtgärderna samt ett motiverat ställningstagande från Luleå Hamn angående vilka åtgärder som är skäligen att vidta.

Prövotidsvillkoren för verksamheten lyder enligt följande

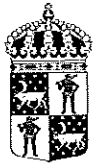
Utsläpp till vatten i Uddebo oljehamn

P 1. Halten opolära alifatiska kolväten i utgående ofa-vatten och dagvatten får inte överstiga 10 mg/l beräknat som medelvärde för kalenderår. Utsläppen ska kontrolleras genom mätningar en gång per månad.

Buller från Victoriahamnen och Uddebo oljehamn

P 2. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten vid Victoriahamnen och Uddebo oljehamn får utomhus vid bostäder som riktvärde inte överstiga:

55 dB(A)	vardagar utom lördagar	kl. 07.00-18.00
50 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00
50 dB(A)	kvällstid alla dagar	kl. 18.00-22.00
45 dB(A)	nattetid alla dagar	kl. 22.00-07.00

Ifall ljudet innehåller hörbara tonkomponenter ska riktvärden som är 5 dB(A)-enheter lägre än ovanstående värden tillämpas. Momentana ljud från verksamheten får nattetid inte överstiga 55 dB(A) utomhus vid bostäder.

Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids mer än tillfälligt, ska föranleda att verksamhetsutövaren vidtar åtgärder för att förhindra att överskridandet upprepas.

Luleå Hamns provotidsredovisning

Yrkande

Luleå Hamn yrkar med hänvisning till genomförd provotidsredovisning att miljöprövningsdelegationen fastställer provotidsvillkoren som villkor för den tillståndsgivna hamnverksamheten gällande utsläpp av oljeförorenat vatten samt buller. Förekomst av oljerester i vatten bedöms bäst analyseras och presenteras som oljeindex.

Genomförd provotidsutredning sammanfattas enligt följande.

Utredningen konstaterar att dimensioneringen av de gravimetriska avskiljningsbassängerna är acceptabel både avseende strömningshastighet, djup och längd/breddförhållanden. Den dimensionerande belastningen bör dock sänkas. En ny pump mm kan behöva installeras. Den befintliga filteranläggningen (antracit och sand) har sådan kapacitet att filterhastigheten kan sänkas vilket tillsammans med bättre fungerande gravimetrisk avskiljning kan ge lägre utsläppsnivå och större säkerhet mot ofrivilliga utsläpp. Backspolfunktionen kan hanteras automatiskt eller manuellt. För att undvika missöden har man de sista åren kört manuell hantering. Tiden mellan backspolningarna bedöms efter flödet genom filter. När flödeshastigheten sjunker från de normala cirka 50 m³/h till 35 m³/h bedöms det vara dags för backspolning.

Om lösta petroleumkolväten förekommer bör kompletterande rening i form av ett filter med aktiverat kol installeras för att inte riskera att överskrida utsläppsnivåerna. Tvätt-hallen används i så liten utsträckning att risken att reningsanläggningen ska störas bedöms som mindre trolig.

Prov på grundvatten tas i befintliga grundvattenrör (3 st) en gång per år. Uttagna prov analyseras med avseende på oljeindex (C10-C40). Prov på dagvatten tas med flödesproportionell flödesmätare i ny mätstation under en dag eller ett dygn en gång per månad. Prov på inkommande dagvatten tas som stickprov två gånger per år. Uttagna prov analyseras med avseende på oljeindex (C10-C40). Prov på OFA-vatten tas med flödesproportionell flödesmätare i befintlig mätstation efter filtren under en dag eller ett dygn en gång per månad. Prov på inkommande vatten tas före filter som stickprov två gånger per år. Uttagna prov analyseras med avseende på oljeindex (C10-C40).

Utredningar och åtgärder inom hamnområdet

Såväl dagvatten- som spillvatten och OFA-ledningarna har undersökts. Alla ledningssträckor har filmats för statuskontroll vilket har lett fram till ett antal åtgärdsförslag i syfte att förbättra statusen på ledningsnätet och förhindra läckage mellan de olika ledningssystemen. Hydrauliska beräkningar har utförts, vilka visat på dämmningsproblematik i ledningsnätet för dagvatten. GIS-modellering har utförts vilket gett ett mycket bra

underlag för att exempelvis bedöma flödesriktningar för dagvatten på markytan, ledningskapaciteter, lokalisera problemområden och upprätta åtgärdsförslag. Sammantaget har dessa utredningar gett Luleå Hamn en mycket bra bild över statusen på ledningsnätet

inom hamnområdet. Det har inneburit att man har kunnat prioritera olika insatser, såväl akuta som långsiktiga. Vid fältbesök upptäcktes olja i några dagvattenbrunnar i Oljehamnsvägen. Även vid tv-inspektion detekterades oljerester i vissa ledningar. De oljerester som påträffades i brunnar och ledningar omhändertogs för behandling. Efter genomförda spolningar och tv-inspektioner har dagvattensystemet sanerats från oljerester.

Åtgärdsförslag

Planerade åtgärder bör utföras inom cirka 10 år, men fortsatt arbete med förprojektering inklusive kostnadsbedömning krävs för att göra en mer detaljerad tidplan. Föreslagna åtgärder bör utföras för att återställa avledningssäkerheten och minska risken för förorening av mark och vatten. Funktions- eller konditionsnedsättningar på ledningssträckorna i tabellen är klassade som betydande.

Flöden och föroreningar

Provtagning och analys av ofa-vatten före och efter reningsverket har genomförts och halterna har jämförts med kända referensvärden som har tagits fram av Svenska Petroleuminstitutet, SPIMFAB och Naturvårdsverket. Jämförelser har även gjorts med tidigare mätningar utförda inom det pågående miljökontrollprogrammet för Luleå Hamn. Syftet är att få en översiktlig bild av vilka organiska kolföreningar som återfinns i ofa- och dagvattnet samt vilka halterna av dessa är. Ett ytterligare syfte med undersökningen är att utvärdera om "oljeindex" är en relevant parameter att använda för miljökontrollprogrammet.

Proven analyserades med GC-MS (gaskromatografi-masspektrometri). Resultaten visar på att halterna av lättflyktiga kolväten (>C5-C8, C8-C10, metylföreningar, bensen, toluen, etylbensen och xylene) ligger under detektionsgränsen för analysmetoden. Halterna är därmed mycket låga. De summerade halterna av analyserade kolväten ligger mellan 2 – 3 mg/l i inkommande vatten och mellan 0,2 – 0,3 mg/l i utgående vatten. De kvarvarande oljeresterna i det utgående vattnet består av mindre lättflyktiga kolväten med kolkedjor bestående av 10 eller mer kolatomer. Detta indikerar att redovisning av oljehalterna som oljeindex är lämpligt. Resultaten stämmer väl överens med Luleå Hamns eget miljöövervakningsprogram som visar oljeindex under 1 mg/l under långa perioder när inga störningar av verksamheten sker. Eftersom inga lättflyktiga kolväten återfanns i vattenproven så kan förekomsterna av oljerester i vatten utsläppt från hamnområdet med fördel analyseras och presenteras som oljeindex.

Dagvatten från den östra delen av hamnområdet är inte anslutet till oljereningsverket, utan släpps ut i Svartösundet vid två punkter. Den GIS-undersökning som gjorts av området visar att ytavrinningen i detta område är skild från övriga oljehamnsområdet. Den östra delen av hamnområdet är betydligt mindre exploaterad, då endast LKAB har sina cisterner här. Utveckling av området planeras varvid LKAB planerar för en ny oljeavskiljare och nya ofa-ledningar, för att säkerställa barriärer mot utsläpp av oljeförorenat dagvatten.

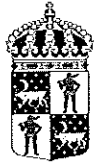
Enligt 2. Utredningsvillkor ska Luleå Hamn utreda halterna och mängderna av förekommande fraktioner av petroleumkolväten dels i utgående vatten från den centrala reningsanläggningen för ofa-vatten efter oljeavskiljning och filtrering (innan sammanblandning med dagvatten) och dels dagvatten innan sammanblandning med renat ofa-vatten. Prover ska tas under vår, sommar och höst. I dagsläget är det inte möjligt att ta separata prov på ofa-vatten och dagvatten på grund av reningsanläggningens konstruktion. De prover som analyserats har tagits på utgående vatten som är en blandning av dagvatten och ofa-vatten. Efter att den planerade renoeringen/uppgraderingen av reningsverket genomförts kommer separat provtagning att vara möjlig. Provtagning på utgående vatten från reningsverket tas varje månad. Prover på dagvatten ute på området görs under vår, sommar och höst.

Spill och läckage

Enligt utredningsvillkoret U8 ska de ur läckagesynpunkt känsliga installationer som finns i Uddebo oljehamn, förutom pumparna, redovisas. Risken för läckage, vilka åtgärder som är möjliga att vidta, kostnader för åtgärderna samt ett motiverat ställningstagande från Luleå Hamn angående vilka åtgärder som är skäligen att vidta ska ingå i redovisningen.

Luleå Hamn äger och har ansvar för infrastruktur (rörledningar, slangar och ventiler) från fartyg fram till verksamhetsutövarens staket, innanför det är verksamhetsutövaren ansvarig. De installationer som kan vara aktuella för spill och läckage är dels luftare, dels lågpunkter på oljeledningarna. Samtliga in- och utpumpningsrör står tomma då ingen pumpning pågår. Över hela rörsystemet inklusive samtliga armaturer finns ett pumpschema för varje produkt. För produkter av klass 1 och 2 inkluderas luftningsventiler som används då man tömmer ledningen efter import/export av produkt. För produkt av klass 3 används luft vid tömning av ledning, det vill säga man pumpar inte för att tömma ledningen. Luftarna på oljeledningarna finns i anslutning till pumpar. Fastställda rutiner finns för hur och när luftarna ska öppnas och stängas. Rutinerna framgår av pumpscheman som varje fartyg erhåller innan lossning och/eller lastning i hamnen. Luftarna är utrustade med dubbel säkerhet i form av såväl ventiler som lås, för att minimera risken att de står öppna vid fel tidpunkt.

Lågpunkter används bara när produkter av klass 1 eller 2 ska tömmas. Då stänger man den stora sk avfläsningsventilen, för att sedan suga med pump på lågpunkt och trycka produkten bortanför den stängda ventilen på hög nivå. Dessa lågpunkter har fasta installationer med rör mellan pump och lågpunkt. Lågpunkter finns även för att kunna tömma ledningen vid reparation. Varje lågpunkt har en låsbar ventil samt ett låsbart lock. Rutinerna innebär att både verksamhetsutövaren och Luleå Hamns personal enligt ett pumpschema kontrollerar att rätt ventiler är öppna/stängda och att ett kontrollokument undertecknas. Vid aktuell cistern kontrolleras varje ventilnummer innan ventil öppnas. På varje cistern öppnar man två ventiler utanpå varandra vilket ger dubbel säkerhet. På huvudledningarna finns ventiler av typen avfläsningsventil som räknas som dubbel ventil. Vid pumpning till eller från fartyg ansluts en slang mellan fartyg och land. Slangen provtrycks årligen av ackrediterad kontrollant. Innanför slangen sitter en isolationsfläns som hindrar att fartyg och land har elektrisk kontakt med varandra. Därefter följer en backventil som ska förhindra tryckstötter om man får stopp i pumpningen av någon anledning, följt av en kägelventil. Tillsammans utgör ventilerna dubbel säker-

het. In- och utpumpningsrören scannas med några års mellanrum för att kontrollera om godstjockleken påverkats. Sedan rutiner enligt ovan utförs kontrolleras att rätt manifold är kopplad varefter pumpningen startar med cirka 1/3 maxtryck. Via en radar i cisternen kan lossningsledaren omedelbart se på datorn om produkten går till rätt cistern samtidigt som ledningsvakten är vid cisternen. Ledningsvakten går sedan hela rörets längd och kontrollerar varje armatur efter ledningen. När detta är gjort ökar pumpningen till full fart. Ledningsvakten kontrollerar hela ledningen minst en gång i timmen. Lossningsledaren jämför varje timme siffror från fartyget med siffrorna från radarsystemet. Efter att ha synkroniserat de olika verksamhetsutövarna så att man har samma nummer för varje armatur på sina pumploggar och så länge man följer de föreskrivna rutinerna anser Luleå Hamn att det är en tillförlitlig hantering.

Genom dessa rutiner bedömer Luleå Hamn att risken för spill eller läckage vid luftare eller lågpunkter är mycket liten. Varje verksamhetsutövare inom oljehamnsområdet är ansvarig för att fungerande oljeavskiljare finns. Så planerar till exempel LKAB för att installera en ny oljeavskiljare och nya ledningar innan dessa ansluts till hamnens ledningsnät. De samlade åtgärderna bidrar till att minska belastningen på hamnens ofareningsverk och samtidigt minskar risken för läckage uppströms i systemet. Varje verksamhetsutövare bär sina egna kostnader för dess anläggningar.

Ledningsnät för oljeförorenat vatten, sk Ofa-nät

Av de studerade oljehamnarna är det endast oljehamnen i Helsingborg som efter en viss rening pumpar sitt ofa-vatten till det kommunala reningsverket. Riktvärdet på utgående vatten från hamnen till reningsverket är 20 mg/l opolära alifatiska kolväten mätt som oljeindex (månadsmedelvärde). Riktvärdet för dagvatten som släpps ut från hamnområdet är 1,5 mg/l. Hamnarna i Gävle och Piteå renar sitt ofa-vatten i egen regi. Riktvärdet för utsläppen från dessa hamnar är 5 mg/l opolära alifatiska kolväten mätt som oljeindex (månadsmedelvärde). Göteborgs hamn som hanterar större oljeolymer har specificerade riktvärden både för opolära aromatiska kolväten (10 mg/l) och opolära alifatiska kolväten (5 mg/l). De mer specificerade villkoren för både aromatiska och alifatiska kolväten beror på att opolära aromater påverkar reningsprocessen negativt.

Angivna haltvärden gäller mätt enligt IR-metod och ersätts av motsvarande värde vid tillämpning av annan metod. IR-metoden har sedan skiftet 2002/2003 ersatts p g a användandet av freoner vid urskiljning av olja i IR-metoden. Oljeindex (C10-C40) analyserat enligt IR-metoden har en analysgräns på 0,1 mg/l. Oljeindex analyseras numera framför allt med GC-FID-metoden (gaskromatografi/flamjoniseringsdetektor). Mer detaljerade analyser av olja i vatten med en kombination av gaskromatografi och masspektrofotometri (GC-MS) kan ge svar på vilka korta kolkedjor som inte ingår i oljeindex (C10-C40).

Åtgärder som gjorts i hamnarna för att reducera halterna av olja i utgående vatten utgörs främst av katastrof-/ kontroll-/utjämningsbassänger eller invallning av markytor och cisterner. I utjämningsbassängerna kan en gravimetrisk separering ske. I vissa tillstånd finns det krav på tillgänglighet till skyddslänsar samt adsorptionsmedel. Uppdelning av markytan i sektioner anslutna till ofa görs i flera hamnar. Göteborgs hamn har en extern part (Stena) i hamnområdet som behandlar oljeförorenat vatten. Där har man veckovisa

kontroller i reningsanläggningen med avseende på halten opolära alifatiska kolväten, aromatiska kolväten samt kemisk syreförbrukning (COD). Göteborgs hamn har även dagliga kontroller av samtliga oljeavskiljare i OFA-systemet samt provtagningsbrunnar för grundvatten.

Dagvattennät

Dagvattnets utlopp ur hamnområdena skiljer sig mellan de olika hamnarna. I allmänhet leds endast dagvatten från vissa sektioner till OFA-nätet medan dagvattnet från övriga sektioner leds till ett separat dagvattennät. Helsingborgs hamn har ett separat riktvärde för dagvatten på 1,5 mg/l (oljeindex) medan Göteborg har ett gränsvärde på 5 mg/l opolära alifatiska kolväten. Åtgärder för en bättre hantering av dagvattnet i hamnarna är utbytbara/tvättbara filter vid tappställen, invallning och uppdelning av mark i sektioner och kontrollbassänger med daglig tillsyn. Fördröjningsmagasin kan vara en god lösning för hamnar med stora variationer i flödet av dagvatten.

Recipient

Utsläppspunkterna för såväl dagvatten som renat ofa-vatten från Uddebo oljehamn mynnar i Svartösundet, vilket utgör den huvudsakliga farleden till Luleå Hamn. Luleälvens utlopp mynnar i Stadsfjärden, vilken står i direkt förbindelse med Svartösundet. Luleälven har ett medelflöde vid mynningen av ca 500 m³/s, och ger därmed ett stort vattentillskott till området. Det tillförda vattnet samt havets vågomrörning ger en god omblandning och utspädning av eventuella utsläpp inom området. Hamnområdet är sedan länge exploaterat.

Buller

På uppdrag av Luleå Hamn har Vibroakustik Sverige AB genomfört en bullerutredning, innefattande mätningar och beräkningar. Mätningar genomfördes under lossning av två fartyg, ett i Victoriahamnen och ett i Uddebo oljehamn. Eftersom fartyg med skrot endast lossas någon enstaka gång per år, gjordes mätningarna vid lossning av kalk istället. Mätningarna utfördes som närfältsmätningar. Ljudtrycksnivåerna på Sandön har beräknats istället för mätts, då de låga ljudtrycksnivåerna från hamnen gör att mätningar på Sandön lätt kan störas av tex vågskvalp. Inga mätningar kunde utföras från vattnet, på grund av brandrestriktioner vid oljehamnen och svårigheter att mäta utan att båtens rörelser påverkade mätningarna. Mätningarna har utförts enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller.

De sammanfattande slutsatserna som kan dras av mätningar och beräkningar är:

Uddebo oljehamn – eftersom en hörbar tonkomponent noterades sänks riktvärdena med 5 dB(A), till 40 dB(A) nattetid, vilket inte klaras vid ett antal fastigheter på Sandön om pumpning sker hela natten. Vid kortare pumptider nattetid och vid pumpning dagtid underskrids riktvärdena. Kravet på momentana ljud nattetid klaras.

Victoriahamnen - intermittent buller uppstår vid lossning av kalksten och skrot. Kraven på ekvivalent ljudtrycksnivå klaras oavsett tid på dygnet. Om lossning skulle ske nattetid, skulle kravet på momentana ljud överskridas vid flertalet fastigheter på Sandön som vetter mot hamnen. Luleå Hamn har beaktat möjligheten att dämpa buller genom ytbeläggning på kajen i Victoriahamnen. Effekten av en sådan åtgärd skulle dock bli mycket

Länsstyrelsen
Norrbotten

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

10 (12)

2014-12-02

551-8453-12
2580-149

begränsad, då endast de första skoporna lossas direkt på kaj. Huvuddelen av lasten lossas på den hög som bildas på kajen. Det bedöms inte tekniskt möjligt att uppföra bullervallar eller bullerplank mellan fartygen och Sandön. Bullerplank mellan fartyg och hamn skulle avsevärt försvåra lastning och lossning av fartyg och bedöms varken tekniskt genomförbart eller ekonomiskt rimligt, sett till den störning bullret ger upphov till.

Inga klagomål har inkommit från fastighetsägarna på Sandön. Luleå Hamn arbetar med systematiskt miljöarbete och strävar ständigt efter att bedriva hamnverksamheten med så liten miljöpåverkan som möjligt. Luleå Hamn är en av Sveriges fem största hamnar och den hamn som hanterar mest bulkgoods i landet. Hamnverksamhet har bedrivits i området sedan 1880-talet. Att flytta hamnverksamheten för att minimera bullret skulle leda till orimliga kostnader.

Luleå Hamn föreslår följande åtgärder för att ytterligare minska risken för bullerstörningar vid fastigheterna på Sandön.

- Kapacitetshöjning i mottagningssystemet vid Uddebo oljehamn genomförs, genom att öka dimensionen i ledningar mellan kaj och ST1 depån. En ökning av rördimension från 8" till 10" ger en avsevärt förkortad lossningstid och därigenom en begränsning i buller. Kostnaden för åtgärden bedöms till 30 000-40 000 kr för Luleå Hamn och ca 50 000 kr för ST1. Grovt räknat kan lossningstiden för diesel, som är den största produkten i oljehamnen, minskas med en tredjedel genom åtgärden.

- Driftinstruktion för oljehamnen kompletteras med krav på att hålla dörrar till pumputrymmen på fartygen stängda. Därigenom dämpas yttre buller från pumparna. Instruktionen förs in i Ship/Shore Safety Check List (SSSCL).

- Luleå Hamn deltar aktivt i Sveriges Hamnar och i Oljehamnsforum för att påskynda teknikutveckling mot tystare fartyg och lossningsmetoder. Det engagemanget kommer att fortsätta.

HANDLÄGGNING AV ÄRENDET

Prövotidsutredningen inlämnades till länsstyrelsen den 31 augusti 2012. Utredningen har kompletterats och därefter remitterats till Miljönämnden i Luleå kommun. Länsstyrelsen i Norrbottens län har beretts tillfälle att yttra sig.

Miljönämnden har den 5 maj 2014 inkommit med ett yttrande. Miljönämnden tillstyrker att slutliga villkor fastställs under förutsättning att följande beaktas.

Av Luleå Hamns miljörapporter från åren 2010 – 2013 framgår att halten opolära alifatiska kolväten i utgående ofa-vatten och dagvatten i medelvärde per kalenderår varierat mellan cirka 0,9 och 2,2 mg/l. Även i den rapport från provotidsutredningen redovisas relativt låga värden. Det villkor på 10 mg/l som Luleå Hamn föreslagit är högre än motiverat varför miljöprövningsdelegationen bör överväga ett villkor med ett begränsningsvärde på 5 mg/l, beräknat som ett medelvärde per kalenderår.

Utsläppen, vid normal drift, ska kontrolleras genom mätning en gång per månad. Vid eventuell händelse som föranleder att mätning inte kan genomföras ska tillsynsmyndig-

2014-12-02

551-8453-12
2580-149

heten informeras. Både längre och kortare kolkedjor bör analyseras. För kortare kolkedjor föreslås dock ett lägre kontrollintervall. Rimligt är att analysmetoderna oljeindex respektive GC-MS (för kortare kolkedjor) används.

Luleå Hamn har i sin utredning beskrivit vilka ur läckagesynpunkt känsliga installationer som finns i Uddebo oljehamn utöver pumparna. Därutöver har de rutiner som finns redovisats och de kontroller som utförs för att spill och läckage inte ska uppkomma. Som en ytterligare försiktighetsåtgärd i syfte att förhindra att spill och läckage ska uppkomma föreslås i fråga om spillskydd etc att "Cisternventiler, pumpar, ventiler och annan från läckagesynpunkt känslig utrustning ska vara försedda med spillskydd. Tillfälliga spillskydd ska anordnas i samband med reparations- eller underhållsarbeten."

Nämndens yttrande har översänts till Luleå Hamn för kännedom och möjlighet till eget yttrande.

Luleå Hamn inkom den 20 maj 2014 med ett yttrande av vilket följande framgår. Luleå Hamn AB har ingen erinran mot ett villkor med ett begränsningsvärde om 5 mg/l som medelvärde per kalenderår. Luleå Hamn AB anser att mätningarna bör fortsätta på det sätt det sköts i dagsläget. Om kortare kolkedjor ska analyseras vill Luleå Hamn AB först kontrollera om det är möjligt för leverantören att genomföra analys enligt föreslagna metod. Luleå Hamn AB genomför därefter ett samråd med tillsynsmyndigheten för att klarläggning av mätförutsättningarna. Rörande punkt 3 anser Luleå Hamn AB att enbart cisternventiler och pumpar är de delar som ska spillskyddas eftersom ledningarna är tomma när verksamhet ej pågår samt de kontroller som kontinuerligt sker under verksamhet gör att risken för läckage är minimal. Då det vid ventilerna finns en låg risk för droppspill är påverkan för liten för att vara ekonomiskt försvarbart till att innefatta samtlig utrustning. Skulle ett större läckage ske på en ledning märks detta genom tryckminskning varvid operationen omedelbart stoppas.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING

Luleå Hamn har inkommit med en prøvotidsutredning med förslag på villkor för verksamheten gällande utsläpp av oljeföroreningar till vatten samt buller. Utredningen bedöms vara tillräckligt omfattande för att kunna fastställa slutliga villkor för verksamheten. Utredningen kan därför godkännas.

Miljöprövningsdelegationen bedömer i likhet med vad miljönämnden uttryckt i sitt yttrande att Luleå Hamn torde ha förutsättningar att innehålla ett värde om 5 mg/l för oljeföroreningar i vatten (oljeindex). Med anledning av att det förekommer aromatiska kolväten i de produkter som hanteras inom området ska vattnet analyseras i detta avseende. Provtagningsstäthet samt gränsvärdet för aromatiska kolväten i utgående vatten ska, med hänsyn till resultatet i utredningen och dessa kolvätenes toxicitet, vara lägre.

Ytterligare ett villkor avseende försiktighetsmått gällande spill av petroleumprodukter, huvudsakligen i enlighet med vad Miljönämnden föreslår, bedöms vara lämpligt. Spillskydd för pumpar regleras dock i villkor 7 i tillståndet varför denna typ av installation inte ska omfattas av det ytterligare villkoret, nr 15. Miljöprövningsdelegationen finner

2014-12-02

551-8453-12
2580-149

det skäligt att Luleå Hamn ska förse cisternventiler samt ventiler vid lågpunkter och luftare med spillskydd.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkoret för buller ska föreskrivas i nivån för befintliga verksamheter med anledning av att hamnverksamheten har bedrivits under en lång tidsperiod och effektiva bullerbegränsande åtgärder synes saknas. Några klagomål på buller från verksamheten har inte redovisats. Den bullrande verksamheten bedrivs inte under längre sammanhängande perioder utan vid enstaka tillfällen. Med beaktande av verksamhetens omfattning under dygnet och året, lokaliseringen samt möjligheter till åtgärder för begränsning av bullernivån finner miljöprövningsdelegationen att Naturvårdsverkets riktvärden för befintlig verksamhet ska föreskrivas för verksamheten, nu avseende aktuella delar i Luleå Hamn.

Det sista villkoret Luleå Hamn har i sitt grundtillstånd enligt miljöbalken avser efterbehandling, nummer 13, varför de slutliga villkoren får nummer 14, 15 och 16.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Umeå. I bilagan finns närmare upplysning om hur man gör.

Beslut har fattats av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation, som består av ordförande Karin Hansson och miljöskakunnig Roger Larsson.

Beredande tjänstemän i detta ärende har varit Örjan Osterman och Magdalena Hannu.

Karin Hansson

Roger Larsson

Bilaga:
Hur man överklagar

Kopia till:
Miljönämnden i Luleå kommun
Naturvårdsverket

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Mark- och miljödomstolen. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Mark- och miljödomstolen.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.

Från: Johan Välimäki [<mailto:Johan.Valimaki@luleaenergi.se>]
Skickat: den 5 december 2014 14:26
Till: Gunnarsson, Lena
Kopia: Thomas Öhlund
Ämne: Projekt Malmporten

Hej Lena

Några sena synpunkter avseende fjärrvärme i Projekt Malmporten.

Viktigt att hänsyn tas till den befintliga fjärrvärmeledningen som finns i området, vilken innefattas av en ledningsrätt.

Av de tre förslagen är nr 1 och 3 de som skulle innebära minst påverkan för den befintliga fjärrvärmens, jvg-spåret korsar enbart fjärrvärmeledningen.
Alternativ 2, här går jvg-spåret parallellt med den befintliga fjärrvärmeledningen och risk för längsgående kollision finns.

Fjärrvärmeledningen måste vara åtkomlig ifall några arbeten behöver utföras på den.

//Johan

Johan Välimäki | Distributionsingenjör
Telefon 0920-26 44 18, 070-692 33 18
johan.valimaki@luleaenergi.se

Luleå Energi AB, Energigränden 1
Box 50100, 973 23 Luleå
Telefon vxl 0920-26 44 00. Fax 0920-88739
www.luleaenergi.se

Hej Lena!

Vi har 3 ställen där fördelningsledningar korsar sjöfarleden

1. Larsgrundet där ledningen går Från Storbrändön till fyren Larsgrundet och sedan till Junkön
2. Klubbviken där ledningen går Från Sandön till Likskäret
3. Svartösundet där ledningen går Från Svartön till Sandön och sedan till Junkön

Kablar som måste ersättas (1,3 kanske 2 pga längden) med ny kabel, sjökabeln ska beställas minst ett ½ år före förläggning

Kontakt med vårt företag bör ske i inledningsskedet av projektet

Jag bifogarkarta

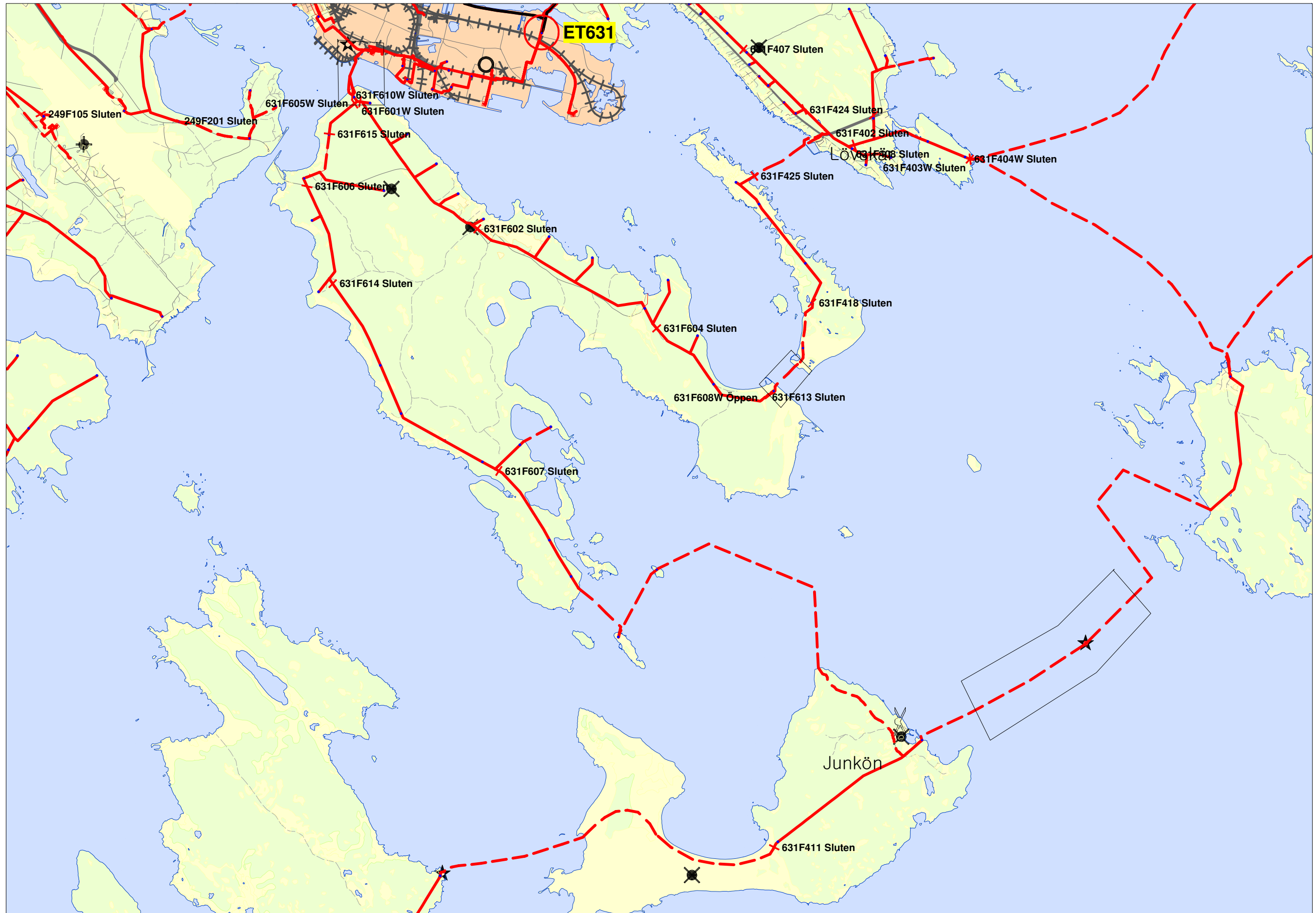
Mvh

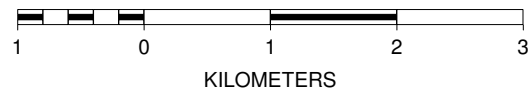
Roger Berggren | Projekterare
Telefon 0920-26 44 91, 070-556 44 91
roger.berggren@luleaenergi.se

Luleå Energi Elnät AB, Energigränden 1
Box 50100, 973 23 Luleå
Telefon vxl 0920-26 44 00. Fax 0920-887 39
www.luleaenergi.se

Luleå Energi Elnät AB

SCALE 1 : 59 756

Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i rubricerat ärende.

Detta e-postmeddelande är skickat via Naturvårdsverkets dokument- och ärendehanteringssystem.
Om du svarar på meddelandet bör du inte ändra avsändaradress eller ämne.

Hälsningar

DANIEL DIXNER

NATURVÅRDSVERKET

BESÖK: Valhallavägen 195, Stockholm

POST: 106 48 Stockholm

TELEFON: 010-698 10 00

INTERNET: www.naturvardsverket.se

Tänk på miljön innan du skriver ut det här mejlet

Folkhälsomyndigheten

Sjöfartsverket
Att. Lena Gunnarsson
601 78 Norrköping
lena.gunnarsson@sjofartsverket.se

Handläggare
Kent Bergström
010-2052960
kent.bergstrom@folkhalsomyndigheten.se

Diarienummer
6163-2014-1.1.3

Ert diarienummer
Dnr

Datum
2014-11-26

Sida
1(1)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över Projekt Malmporten

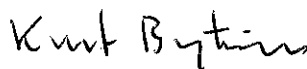
Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra:

De samrådsunderlag som skickats ut angående projektet Malmporten i Luleå lyfter såväl möjligheter som svårigheter med de planerade arbetena i farlederna och i hamnområdet. Folkhälsomyndigheten ser fram emot en kommande miljökonsekvensbeskrivning, i vilken alla hälsopåverkande aktiviteter bör bli ordentligt utredda. Det handlar om:

- Påverkan på människors möjligheter till friluftsliv, fysisk aktivitet och återhämtning.
- Hälsopåverkan till följd av frisläppta farliga ämnen i samband med muddringen av farlederna och utbyggnaden av djuphamnen.
- Störande buller i samband med muddringsarbetena, utbyggnaden av hamnen och trafik med större malmbåtar. Det är särskilt viktigt att tänka på detta om det kommer att ske bullrande arbeten nattetid.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Anna Bessö. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Greta Smedje deltagit. Utredaren Kent Bergström har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Kent Bergström

Sjöfartsverket
Att. Lena Gunnarsson
601 78 Norrköping

Skanova AB
97172 Luleå
Tel: +46-10 477 73 48
www.skanova.se

Ang. Projekt Malmporten Luleå hamn, Luleå kommun

Skanova har inget att erinra mot den planerade vattenverksamheten.

Med vänlig hälsning
Hans Enström

SIDNR

1 (1)

DATUM

2014-05-09

DOKUMENT ID

Remiss2014nord887

TILLHÖR OBJEKT

ERT DATUM

ER REFERENS

Projekt Malmporten

HANDLÄGGARE

Hans Enström

Hans.Enstrom@skanova.se

Ert datum: 2014-10 29

MSB dnr: 2014-5294

Sjöfartsverket
Att. Lena Gunnarsson
601 78 Norrköping

Projekt Malmporten i Luleå

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har från Sjöfartsverket och Luleå Hamn AB tagit emot inbjudan till samrådsmöte den 12 november 2014 om projekt Malmporten samt länk till samrådsunderlaget (www.sakrafarleder.se) inför planerad ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

MSB meddelar att myndigheten inte kommer att delta vid samrådsmötet samt att myndigheten avstår från att yttra sig avseende samrådsunderlaget.

Med vänlig hälsning
Helena Håkanson

Helena Håkanson
Handläggare

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Avd. för risk- och sårbarhetsreducerande arbete
Enheten för farliga ämnen

Postadress: 651 81 Karlstad
Besöksadress: Norra Klaragatan 18, Karlstad

Tel växel 0771-240 240
Tel direkt 010-240 54 46
Mobil: 070-364 77 55
E-post helena.hakanson@msb.se

www.msb.se

Samråd om projektet Malmporten

Riksantikvarieämbetet avstår från att lämna synpunkter med anledning av samrådet och hänvisar istället till länsstyrelsen i Norrbottens län såsom företrädare för de statliga kulturmiljöintressena.

Med vänlig hälsning

Peter Norman

Peter Norman
fil.dr, Antikvarie / PhD, Senior Adviser

Riksantikvarieämbetet / Swedish National Heritage Board
Box 5405
SE-114 84 Stockholm, Sweden

Besök / Visitors adress: Storgatan 41

Telefon / Phone: 46 8 5191 8578
Mobil / Mobile: 46 708 83 90 78
peter.norman@raa.se
www.raa.se

Yttrande

Datum
2014-11-28

Dnr
3467-14

Mottagare
Sjöfartsverket
lena.gunnarsson@sjofartsverket.se

Handläggare
Anna Alenius Bolin
Enh för miljöprövning och miljötillsyn
anna.aleniusbolin@havochvatten.se

Direkt
010-698 63 71

Inledande samråd om projekt Malmporten i Luleå – fördjupning av farleder mm

Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av Sjöfartsverkets underlag för inledande samråd angående projekt Malmporten i Luleå. I detta inledande samråd lämnar Havs- och vattenmyndigheten endast övergripande synpunkter. Vi avser att lämna ytterligare synpunkter i ett senare skede.

Havs- och vattenmyndighetens synpunkter

Utöver vad som framgår av redovisat samrådsunderlag anser myndigheten att nedanstående punkter också ska redovisas:

- Direkta och indirekta effekter till följd av förändrad fartygstrafik (så som ökat behov av framtida muddringar, ökade bullernivåer, ökat svall och potentiell påverkan på vattenmiljön genom spridning av främmande arter).
- Påverkan i form av undervattensbuller och vibrationer under anläggnings- och driftfas.
- Sannolikheten att förändrat vattendjup och bottenstruktur kan påverka vattenströmningar och därmed miljön inom något område (ex om muddring utförs i smalare sund eller inlopp till skyddade vikar).

Grumling

Arbeten kan bara utföras under den isfria perioden, mitten av maj – mitten av november, under dessa månader kommer vattenarbetena genomföras dygnet runt.

- Redovisa den naturliga bakgrundshalten av grumlighet genom provtagning och analys av suspenderat material (susp) under den isfria perioden, dvs den period som vattenarbetena kommer att pågå.

- Om turbiditet ska användas, t ex vid egenkontroll, måste mätningar av både susp och turbiditet utföras för att ta fram ett lokalt susp/turb-förhållande.
- Inventering av skyddsvärda miljöer. Med skyddsvärda miljöer avses biotoper av särskilt skyddsvärde som enligt litteratur/sakkunskap kan påverkas negativt av grumling. T ex skyddsvärd vegetation, eller känsliga arter som avses skyddas genom områdesskydd på platsen.
- Utredning/inventering av skyddsvärda ekologiska funktioner. Med skyddsvärda ekologiska funktioner avses områden/bottentyper där vandring, lek eller uppväxt sker av arter som (under det avsedda livsstadiet) kan påverkas negativt av grumling. Skyddsvärda funktioner är oftast förekommande under en särskild period på året.
- Inventering av bottenförhållanden för att avgöra om/var lek pågår inom det exponerade området. Exempel: Om det är känt att substratlekande fisk leker i regionen/vattenförekomsten under den period grumlingen avses, så ska inventering göras för att kartlägga de substrat som fisken leker på (sten/grus eller makroalger).
- Spridningsberäkning avseende sediment där hänsyn tas till vattenrörelser.
- Redovisa skyddsåtgärder för att undvika att dygnsmedelvärdet av sedimenthalter (susp) orsakade av verksamheten når det dubbla värdet av de naturliga bakgrundshalterna vid det avstånd från muddringen/dumpningen där skyddsvärda miljöer eller ekologiska funktioner förekommer.

Bakgrund

Projekt Malmporten syftar till att förbättra säkerheten och tillgängligheten för sjöfarten till Luleå. För att klara omfattande ökning av gods från gruvindustrin måste kapacitetshöjande åtgärder genomföras på sjöfarten i regionen. Eftersom gruvbolagen ställer krav på redundans i transportsystemet måste fler än en hamn användas för utsklippning. Narvik och Luleå har visat sig vara de bästa alternativen.

Gruvnäringens önskemål är att Luleå hamn utvecklas så att den klarar en farledskapacitet motsvarande fartygstypen Östersjömax med 15 meters maxdjupgående samt vintertid s.k. Supramax-fartyg med ett maxdjupgående på ca 13,5 meter. Detta ger kostnadseffektivare transporter samtidigt som en bättre redundans skapas om problem uppstår för en utsklippning via Narvik.

Behovet av åtgärder i farleden anses brådskande eftersom svaveldirektivet, som träder i kraft den 1 januari 2015, kommer att påverka den svenska industrins konkurrenssituation. Effekterna av svaveldirektivet kan i viss mån motverkas genom större godsmängd per skeppning, vilket kräver större fartyg och en farled som är anpassad till dessa. Riksdagens trafikutskott har uttalat krav på åtgärder från riksdag och regering för att minska den negativa påverkan som svaveldirektivet annars kommer att få för den svenska exportindustrins internationella konkurrenskraft.

Malmporten innebär fördjupning och breddning av farlederna till Luleå. Den totala volymen som behöver muddras beräknas till ca 20 miljoner kbm, varav 1 miljon kbm består av berg. Sjöfartsverket kommer även att söka dispens för dumpning av massor.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Ann Lundström efter föredragning av utredaren Anna Alenius Bolin.

Ann Lundström

Anna Alenius Bolin

Samråd om projekt Malmporten

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 30 oktober 2014 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

Ärendet

Sjöfartsverket utreder tillsammans med Luleå hamn AB möjligheterna för förbättring av farlederna till Luleå Hamn samt en utökning av hamnen. Syftet är att öka kapacitet, tillgänglighet och säkerhet. Sjöfartsverket planerar att ansöka om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken för fördjupning, breddning och förbättrade säkerhetsanordningar för farlederna in mot hamnen samt om dispens för dumpning av överskottsmassor från muddringarna enligt 15 kap. miljöbalken. Det kan även bli aktuellt med prövning enligt kap. 7 och 9 miljöbalken. Sandöfarleden föreslås breddas och fördjupas så att den klarar fartyg med ett djupgående av 15 meter, bredd ca 50 meter och längd ca 300 meter samt en lastkapacitet på 160 000 ton. Sandgrönnsfarleden som nyttjas för vintersjöfart föreslås muddras till 13,5 meters farledsdjup för att kunna ta emot fartyg med lastkapaciteten 800 000 ton. Den totala volymen som behöver muddras beräknas till ca 20 miljoner m³, övervägande sand, sandig grus och morän. Av den totala mängden bedöms ca 1 miljoner m³ bestå av berg. Muddermassorna föreslås bland annat användas för utfyllning i Luleå hamn, se nedan. De massor som inte kan nyttiggöras föreslås dumpas i havet. Ett antal dum

Luleå Hamn AB avser att söka tillstånd enligt miljöbalken inför utbyggnad av Luleå hamn med en ny djuphamnsdel. Planerad tillståndsansökan avser dels vattenverksamhet i form av utfyllnad av vattenområde, kajkonstruktion och därtill kopplad muddring m. m. och dels ändring av hamnverksamheten. Den planerade hamnanläggningen avses ianspråkta ett vattenområde benämnt Skvampen som lämnades då omgivande områden fylldes ut för det på 70-talet planerade Stålverk 80. Bottenmaterialet inom området kan bestå av fyllnadsmassor, blottlagd morän eller naturliga finsediment. Inför verksamhet i Skvampen ska en fångvall mot Sandöfjärden anläggas, bland annat för att förhindra sedimentspridning ut i fjärden. Anläggning av vallen kan kräva inledande muddring av finsediment med otillräcklig bärighet. För anläggning av vallen avses i första hand sprängsten från Sjöfartsverkets farledsarbeten nyttjas. För utfyllnad av det invallade området avses muddermassor med lämplig sammansättning från Sjöfartsverkets farledsarbeten användas.

SGUs bedömning

SGU kommenterar i detta sammanhang inte de överväganden som ligger till grund för den planerade utbyggnaden av farleder och hamn men lämnar sypunkter på den redovisade anläggningsverksamheten.

Farledsverksamhet

SGU anser det vara av stor vikt att de havsbottenområden som kommer att påverkas av den planerade verksamheten, såväl områden som ska muddras som områden som avses användas för mudderdumpning, undersöks med avseende på bottenmaterial och, där havsbotten utgörs av unga finsediment, miljökemisk status. Inom områden som ska muddras bör lagerföljden ned till muddringsdjupet fastställas. Undersökningar enligt ovan av områden som ska muddras bör anpassas så att de förutom att ge den geotekniska information som krävs för att styra muddringsverksamheten även producerar information som gör det möjligt att mer exakt förutse sammansättningen av de muddermassor som produceras. Sådan information bör ligga till grund för beslut om hur massorna ska omhändertas, se bilaga 1.

SGUs mycket glesa data från området och tidigare undersökningar som utförts för hamnen, Tyréns 2010-11-29, indikerar att förorenade unga gyttjiga finsediment förekommer som tunna skikt i de tidigare muddrade inre delarna av Sandöfjärden samt mer allmänt i Gråsjälsfjärden. Utbredningen av dessa sediment och deras innehåll av miljögifter bör fastställas. I det fall höga halter av miljögifter i sedimenten konstateras bör de starkt förorenade massorna avlägsnas för att hanteras på land innan det egentliga muddringsarbetet påbörjas.

I området förekommer även äldre, ofta starkt sulfidhaltiga, lättleror och siltiga leror. Starkt sulfidhaltiga sediment bör inte användas för fyllning ovanför grundvattenytan eller mellanlagras under längre tid på land. Detta då svavelsyra som förmår lösa ut metallföreningar i sedimentet bildas då sulfiderna oxideras i kontakt med luft. Surt metallhaltigt lakvatten kan därmed komma att tillföras omgivande miljö.

Undersökning av dumpningsområden bör, framför allt då de är belägna inom grundare områden, omfatta en bedömning av de sedimentdynamiska förhållandena inom områdena i fråga. Detta då mer erosionsbenägna och sannolikt sulfidhaltiga sediment, lättleror och lerig silt, bedöms kunna ingå i de muddermassor som ska dumpas.

Miljökonsekvensbeskrivning

Till en kommande miljökonsekvensbeskrivning bör fogas en utförlig teknisk beskrivning av den planerade verksamheten. Vidare bör bottenmaterialen i så väl de områden som ska muddras som inom dumpningsområden beskrivas. Genomförda undersökningar bör redovisas. Särskild vikt bör läggas på redovisning av hur

sedimentprovtagning för miljökemisk analys utförts, vilket sediment som provtagets, hur delprov för analys tagits ut samt av analysresultaten.

Hamnutbyggnad

SGU anser att bottenbeskaffenheten inom, i först hand, det område som ska muddras inför anläggning av fångvall mot Sandöfjärden bör undersökas. I det fall unga starkt förorenade (se Naturvårdsverkets rapport 4914, Bedömningsgrunder för miljö kvalitet Kust och Hav) finsediment förekommer inom det avsnitt som ska muddras bör åtgärder för att hindra sedimentspridning till Sandöfjärden vidtas.

Starkt sulfidhaltiga sediment, lättlera och lerig silt, bör inte användas för fyllning ovanför grundvattenytan eller mellanlagras under längre tid på land, se ovan.

Miljökonsekvensbeskrivning

SGU har inget att invända mot den föreslagna utformningen av miljökonsekvensbeskrivningen avseende den planerade hamnutbyggnaden. Genomförda undersökningar bör dock redovisas. Särskild vikt bör läggas på redovisning av hur sedimentprovtagning för miljökemisk analys utförts, vilket sediment som provtagets, hur delprov för analys tagits ut samt av analysresultaten.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Lovisa Zillén Snowball.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även 1.e statsgeolog Anders Elhammer, den senare föredragande, deltagit.

Lovisa Zillén Snowball

Anders Elhammer

Muddring och deponering av muddermassor i havet

För bedömning av en planerad muddringsverksamhet ur geologisk, sedimentdynamisk aspekt behövs kunskap om:

- Hydrografiska förhållanden på platsen; vattendjup, exponering för vågverkan, strömmar samt stratifiering av vattenmassan.
- Havsbottnens uppbyggnad på platsen; Hur ser sedimentlagerföljden ut? Förekommer naturligt erosionskydd i form av grovt residualmaterial? Förekommer unga gyttjiga sediment, även så kallat hamnslam? Förekommer svavelhaltiga sediment, även så kallad sulfidjord? Kort sagt, vad ska muddras, hur djupt i sedimenten och hur mycket?
- Sedimentdynamiska förhållanden på platsen; Pågår sedimentation av gyttjiga leriga sediment? Ingår platsen i ett sandtransportsystem? Förekommer stranderosion i anslutning till platsen? Kan erosion påräknas om naturliga erosionskydd avlägsnas från en botten som före muddringen kunde klassas som transportbotten?
- Miljökemiska förhållanden (avser i första hand unga gyttjiga ler- och siltsediment); Innehåller de sediment som ska muddras höga halter av antropogena miljögifter? Med höga halter avses här halter av miljögifter i klass 5 och högre enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder. Då det gäller tributyltenn saknas idag en svensk klassning. I avvaktan på en sådan bör De norska bedömningsgrunderna (Vejleder for klassifisering av miljögifter i vann og sediment, SFT, TA-2229/2007) användas.

Delar av den nödvändiga informationen enligt ovan finns inom myndigheten, är allmänt tillgänglig eller kan bedömas på basis av tillgänglig information. Annat måste den presumtiva verksamhetsutövaren tillhandahålla. För större muddringsföretag och muddring i känsliga områden ökar kraven på precisa uppgifter och därmed också kraven på underlag från verksamhetsutövaren.

Muddring

I de fall en planerad muddringsverksamhet endast berör grövre sediment (sand → lerfri morän) bör i första hand risken för störningar i sandtransportsystem och risken för erosion av påverkade ytor beaktas. Krav på återställda erosionskydd bör övervägas vid muddring inom eller i anslutning till känsliga områden. Verksamheten torde inte ge upphov till någon större vattengrumling. Eventuellt spill torde sedimentera snabbt i direkt anslutning till verksamhetsområdet. Risken för remobilisering av sedimentbundna miljögifter är mycket liten.

Moränlera och glacial lera är, vid sådana vattendjup där muddring kan vara aktuellt, normalt skyddade från erosion av ett ytligt skikt av grovt residualmaterial, sand, grus och sten. Vid muddring i sedimenten avlägsnas det naturliga erosionskyddet och de primära sedimenten blir åtkomliga för påverkan från havsvågor och strömmar. Trots att sedimenten är förhållandevis motståndskraftiga mot erosion torde återkommande erosion och vattengrumling uppstå vid stormtillfällen. Krav på återställt erosionskydd bör övervägas, speciellt i känsliga områden. Muddringsarbetet i sig bör förväntas orsaka vattengrumling som dock torde vara förhållandevis måttlig. Kohesionskrafter i leran tenderar att hålla ihop den i klumpar. Det finmaterial, ler och

silt, som ändå frisätts kommer att finnas i suspension över tid och kan där det sedimenterar påverka mer avlägsna bottenar. Risken för remobilisering av sedimentbundna miljögifter är mycket liten.

Unga gyttjiga ler- och siltsediment är ofta förorenade av antropogena miljögifter, speciellt i anslutning till hamnar, marinor och strandnära industrianläggningar. SGU anser därför att områden som avses muddras bör undersökas i detalj med avseende på bottenmaterial. Utbredningen av unga gyttjiga sediment och de gyttjiga sedimentens innehåll av miljögifter bör fastställas. Det senare genom provtagning för analys. Provet bör tas i ytan (0-2 eller 3 cm) samt djupare ned i sedimentet (20 cm) beroende på hur djupt man ska muddra. Proverna bör analyseras med avseende på metallerna As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb och Zn. Analyserna kan göras av ackrediterat labb. Metallerna är generellt lättare att analysera i låga koncentrationer. Analys av sedimentets halt av TBT bör också göras. Det laboratorium som väljs för att göra detta måste ha en detektionsgräns för TBT på 1 µg/kg. I det fall halten av TBT överstiger 100 µg/kg TS får sedimentet anses som mycket kontaminerat enligt de norska bedömningsgrunderna. Vidare bör man analysera halterna av PAH'er och PCB'er. Dessa bör analyseras av laboratorier som har detektionsgränser på 100 µg/kg (0.1 mg/kg) Σ16 PAH'er och 1,3 µg/kg PCB'er. Gyttjiga sediment innehåller också ofta höga halter svavel, så kallade sulfidjord (en jord med en svavelhalt > 600 mg/kg TS). Sulfidjord återfinns i Mälardalen och utmed Norrlandskusten och är en problemjord i många avseenden. Framförallt kan miljömässiga problem uppstå om sulfidjord grävs upp och läggs på land. Svavelsyran som då bildas kan bidra till en kraftig försurning av markmiljön med surt lakvattnen (pH-värden kring 3 är inte ovanliga) och urlakning av miljöfarliga metaller som följd. Prover från områden med sulfidjord bör därför analyseras med avseende på svavel.

I det fall höga halter av miljögifter, klass 5 i enlighet med Naturvårdsverkets bedömningsgrunder och högre, konstateras bör de starkt förorenade sedimentskikten avlägsnas och behandlas enligt reglerna för miljöfarligt avfall/förorenad mark, på land innan det egentliga muddringsarbetet påbörjas. För att minimera spridning av uppmuddrat sediment till vattenmiljön bör s.k. miljöskopa användas för muddringsarbetet.

Sedimentet har vanligen en lös konsistens och hög vattenhalt. En avsevärd vattengrumling och sedimentspridning bör därför påräknas. Det finmaterial, ler och silt, som frisätts kommer att finnas i suspension över tid och kan där det sedimenterar påverka avlägsna bottenar.

Deponering av muddermassor

Deponering av muddermassor i havet kan till del anpassas så att effekterna reduceras. Detta kräver dock kännedom dels om sammansättningen av det material som ska deponeras dels om havsbottens uppbyggnad dels om pågående sedimentdynamiska processer, se ovan. Grundläggande är att de tillkommande massorna bör ge en så liten förändring av den naturliga havsbottens sammansättning som möjligt.

Föroreningsfria leror, inklusive sulfidleror bör t.ex. deponeras på en botten som är väl skyddad från vattenrörelser och där en naturlig deposition av finsediment pågår. Om möjligt bör ett bäcken där permanent syrebrist i bottenvattnet/havsbotten råder väljas. Dessa botten typer bör förbehållas leriga sediment och inte användas för deponering av grovkorniga sediment. Observera dock att en bassäng/håla i havsbotten kan bero på erosion och därmed är olämplig som deponi. Vid deponering av unga lösa ler- och siltsediment kan åtgärder för att motverka vattengrumling och sedimentspridning behöva vidtas

2012-10-03

Transportsand som underhållsmuddras i en farledsränna inom ett sandtransportsystem bör för att sandbrist inte ska uppstå på någon punkt i systemet återföras till detsamma "nedströms" om muddringen.

Sprängsten och muddrad morän bör deponeras på en moränbotten och på ett sådant vattendjup eller i ett sådant läge att massorna är skyddade från erosion och därmed inte utgör en källa till vattengrumling. De deponerade massorna kommer på detta sätt inte att utgöra någon större förändring av havsbottens naturliga sammansättning.

Sjöfartsverket
Lena Gunnarsson
601 78 NORRKÖPING

Datum: 2014-11-28
Vår referens: 2014/1980/10.1
Er referens: Projekt Malmporten

sjofartsverket@sjofartsverket.se
lena.gunnarsson@sjofartsverket.se

Yttrande över Samråd om Projekt Malmporten Fördjupning och breddning av de allmänna farlederna till Luleå samt utbyggnad av Skvampens djuphamn

SMHI har tagit del av rubricerade samrådshandlingar och har följande synpunkter.

De planerade ändringarna förväntas medföra en ökning av lastkapaciteten och storleken på de fartyg som kommer att ha möjlighet att anlöpa Luleå hamn, SMHI saknade i samrådsunderlaget beskrivning av hur detta kan tänkas påverka t.ex. stranderosion p.g.a. svallvågor. SMHI skulle även vilja se att effekter av en ökad fartygs- trafik, efter projektets avslut, tas med i miljökonsekvensbeskrivningen, inte bara effekterna under själva projekteringsfasen som nu föreslås.

Erosionsmodellering/simulering från fartygstrafik står med bland de kompletterande utredningarna men det är oklart om denna endast kommer att hantera trafiken under projekteringsfasen, eller även den tänkta utökade trafiken när farleden är klar.

SMHI ställer sig frågande till det föreslagna dumpningsområdet direkt öster om Vitfågelskäret. I samrådsunderlaget står att det enligt föreskrifterna för naturreservatet är "förbjudet att förändra mark eller vegetation så väl på land som på havsbotten".

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som handlagts av Anette Jönsson.

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, 601 76 NORRKÖPING
Besöksadress Folkborgsvägen 17 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Anton Tamms väg 1 4 tr
194 34 UPPLANDS VÄSBY

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 MALMÖ

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 SUNDSVALL

Sjöfartsverket
Att. Lena Gunnarsson
601 78 Norrköping

Yttrande angående projekt Malmporten

SSAB har beretts tillfälle att yttra sig inom samrådet angående projekt Malmporten, vilket inbegriper åtgärder i såväl farleder som i hamnområdet.

SSAB är generellt positiv till förändringarna som bland annat innebär en fördjupning av farlederna och möjlighet att anlöpa hamnen med större fartyg, men det verkar inte som om en fördjupning av kajen vid kolhamnen kommer att genomföras. Detta begränsar värdet för SSAB av muddringsåtgärderna i farlederna, då det begränsar kolbåtarnas förmåga att anlöpa hamnen.

Utformning av Skvampens djuphamn

De olika alternativen till utformning

Luleå Hamn har efterfrågat synpunkter på de tre olika alternativen. SSAB har följande aspekter att ta hänsyn till rörande de olika alternativen:

- Trafiksituationen under driftfas talar för alternativ 1 eller 3, vilka är ungefär likvärdiga från påverkan på SSABs drift. Alternativ 2 innebär en besvärligare trafiksituation med större risker för trafikolyckor, vilket ställer krav på tekniska lösningar för att skapa en säker trafikmiljö. Detta främst vid korsningen mellan väg och järnväg vid nordöstra delen av kollagret. S.k. koldragare trafikerar frekvent denna korsning då de transporterar kol från kollagret till masugnen. SSAB önskar även att det genomförs en risk- och konsekvensanalys vad gäller den totala trafiksituationen i Uddeboområdet.
- I alla tre alternativen finns en risk för påverkan av damning från SSABs verksamhet till byggnader inom hamnprojektet. För alternativ 1 och 2 ligger byggnaderna nära kollagret. För alternativ 3 ligger byggnaderna närmare andra ytor där material hanteras som kan damma. Dessa andra material är i många fall basiska, såsom kalk och LD-slam, vilka i allmänhet är något besvärligare ur påverkanssynpunkt (exempelvis svårare tvätta bort från fordon). I alla alternativ bör det anläggas extra damningsbarriärer för att minimera påverkan från hanteringen av material inom SSABs område.
- För alternativ 1 innebär järnvägsdragningen att tjärslamhanteringen vid den s.k. tjärslambassängen på sydöstra udden utanför kollagret behöver upphöra på detta ställe. Marken runt denna bassäng är konstaterat förorenad, dock är omfattningen inte helt fastställd. Föreslagen alternativ hantering av tjärslammet

- finns och ska kunna implementeras innan järnvägen förväntas byggas. Hanteringen av tjärslammet bör alltså inte utgöra ett hinder för alternativ 1.
- Alternativ 1 innebär en större risk för påverkan av grumling på intagsvattnet till SSAB då utfyllnad även kommer att ske i vattenbassängen utanför kollagret.

Vattenintaget i kolhamnen

SSAB noterar att det i samrådsunderlaget nämns att skyddsåtgärder vid behov kommer att vidtas för att säkerställa SSABs vattenintag. Detta ser SSAB positivt på. Det finns ett samråd från oktober 2012 angående åtgärder för att säkerställa vattenkvaliteten i intaget. I länsstyrelsens beslut från 2012-12-04 redogörs för den överenskommelsen. SSAB anser att det fortfarande är ett rimligt åtgärdsprogram. SSAB har för avsikt att komma med information om kravbilden/larmgräns för vattenkvaliteten.

Flytt av kalk- och järnmalmsprodukter

SSAB noterar att det nämns att lager av kalk- och järnmalmsprodukter norr om Skvampen bör flyttas. Det är för SSAB otydligt vilka lager som åsyftas. Om det berör de lager som finns på SSABs fastighet kan det inte anses rimligt att flytta dessa.

Utfyllnad enligt figur 10 (utanför kollager samt inre del av Skvampen)

SSAB är fastighetsägare i dessa områden.

- Vidare diskussion kan föras om utfyllnaden av området utanför kollagret. Det största frågetecknet i detta fall är vattenintaget som är beläget där och hur vattenförsörjningen till koksverket kan säkras både mängdmässigt och kvalitetsmässigt. SSAB har vattendom på detta intag och det kan sannolikt inte flyttas utan en förnyad vattendom. Det är dock möjligt att diskutera innebörden av och åtgärderna för en flytt av intaget.
- SSAB önskar inte att projekt malmporten fyller igen den inre delen av Skvampen som är belägen på SSABs fastighet. Däremot behövs inte något avlopp/trumma ut till havet från denna del.

Provtagningspunkt utanför Skvampen

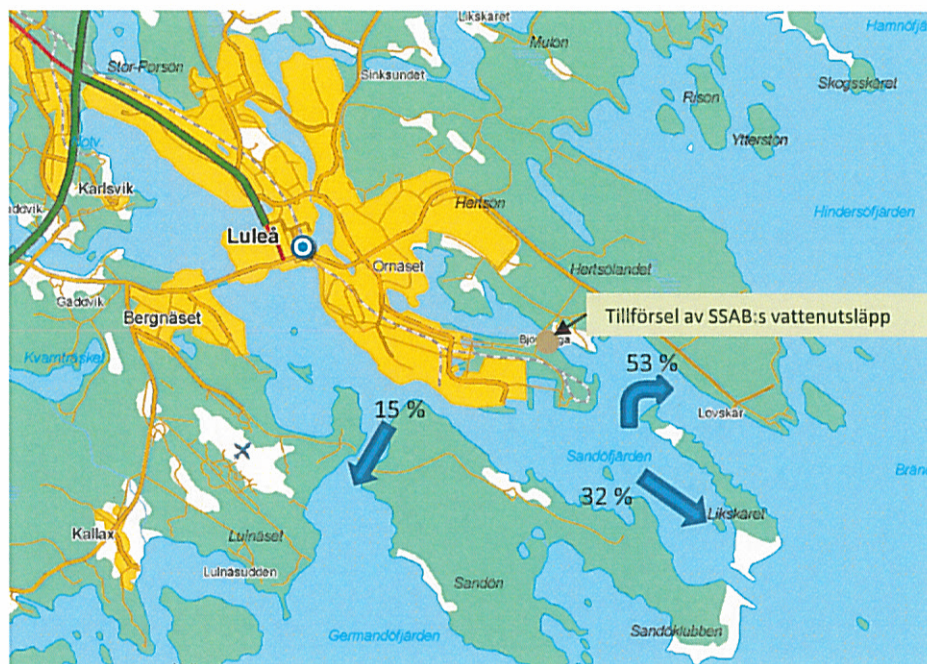
Det finns en provtagningspunkt för recipientdata som ligger strax utanför Skvampen, benämnd L4 i det samordnade recipientkontrollprogrammet (samordnat av länsstyrelsens miljöanalysenhet). Denna provplats utgör i första hand kontroll av Luleå kommuns reningsverk och provtas inom programmet av SSAB. Provpunkten kommer att behöva flyttas. Tidsseriedata kommer därmed att avbrytas för denna punkt. En förflyttning ut i strömfåran försvårar/förhindrar provtagning, vilket leder till att provpunkten bör flyttas till en annan lokalisering. Förflyttningen av denna provtagningspunkt kan sannolikt lösas, men det är en konsekvens av de förändrade förhållandena p.g.a. utfyllnaden av Skvampen.

Effekter av muddringar

Flödesbild efter muddringar

SSAB tar prover flera gånger varje år i vattenrecipienten och bedömer påverkan på densamma. Tillförsel av SSAB:s vattenutsläpp till de yttre recipienten ligger mellan Inre och Yttre Hertsöfjärden (Gräsörenbron), se Figur 1. Idag finns uppgifter på att en stor andel av Lule älvs vatten strömmar runt Altappen och vidare förbi Lövskär och därmed blandas med utsläppsvatten från SSAB, se Figur

1. SSAB önskar svar på om och hur denna strömningsbild kommer att påverkas av de utförda muddringarna, dvs hur Lule älvs vatten kommer att fördelas efter genomförda muddringar.

Figur 1. Fördelning av flödet från Lule älv, enligt SMHI 1980.

SSAB Luleå

Nils Edberg
Platschef Luleå

Från: Kieri, Håkan [<mailto:Hakan.Kieri@ssab.com>]

Skickat: den 22 december 2014 10:47

Till: Linda Wikman

Kopia: Edberg, Nils; Bogren, Lars

Ämne:

Hej Linda

Jag fick följande svar från Lars Bergström på min fråga om muddringen (början 1990-talet) för nya malmutskeppningen/Sandskär påverkade vattenkvaliteten till koksverket.

Mätning av vattenkvalitet utfördes löpande och vid "grumligt vatten avbröts" muddring. Vindriktning samt variation i vattenstånd påverkade kvalitet.

Vattnets kvalitet är av stor betydelse och åtgärder måste vidtas så att god vattenkvalitet kan upprätthållas även vid framtida muddring.

Håkan Kieri

Sea chartering / Sales by products

SSAB

D +46-920-92720 M +46-70.3582158

Hakan.kieri@ssab.com

SSAB

SE 971 88 Luleå, Sweden

T +46-0920-92000 F +46-920-92933

www.ssab.com

SAMRÅD OM PROJEKT MALMPORTEN I LULEÅ

Fördjupning och breddning av de allmänna farlederna till Luleå samt utbyggnad av Skvampens djuphamn

Namn: Getholms skatans småbåtshamns förening
Hertson 11:1

Boende (fastighet/adress): Göra Agner, Myntvägen 18, 97451 Luleå

Synpunkt: Vi befärrar att det finns en risk att slam och muldermassor kan driva in med vind och strömmar in i vår farled.

Redan i nuläget har vi ett begränsat djupgående, som lägst cirka 1,2 meter vid normalt vattenstånd.

Bilagan visar farledens och hamnens placering i förhållande till den allmänna farleden.

Synpunkter kan lämnas vid samrådsmöte eller skriftligen **senast 1 december 2014** till:

Sjöfartsverket

Att. Lena Gunnarsson

601 78 Norrköping

lena.gunnarsson@sjofartsverket.se

Märk brev, kuvert och e-post med Projekt Malmporten

H E R T S Ö N

TRAFIKSIGNALER FÖR SANDÖLEDEN
 Begäran om passage skall göras på VHF-anrop
 »Sandöleden» kanal 16 (13 och 12) eller per
 tel 0920/122 91 eller 930 00 ankn. 293
 Från signalmast:
 Iso R 3s Förbud för passage in i farleden
 Iso 3s Signal från fartyg har uppfattats
 Iso G 3s Passage genom farleden tillåten

TRAFIKSIGNALER FÖR TJUVHOLMSSUNDET
 Begäran om passage skall göras på VHF-anrop
 »Tjuvholmssundet» kanal 16 (13 och 12) eller
 tel 0920/122 91 eller 930 00 ankn. 293
 In signalmast:
 R 6s samt 3 röda ballonger : Förbud för passage
 G 6s samt 1 röd ballong : Fartyg på ingående får passera
 G 6s samt 2 röda ballonger : Fartyg på utgående får passera

Farled in till Getholmskatan, småbåtshamn 4101.3

Hej,

Jag var på samrådsmötet på Kulturens hus och pratade med er från sjöfartsverket.

Namn: Erik Finni

Boende: Hertsön 2:51, Lövsjärsvägen 506, 974 55 LULEÅ

Synpunkt: Vi planerar att bygga en ny båthamn belägen i Harrviken (se hemsidan www.harrvikensmarina.se). Vi undrar om farledsfördjupningen kommer att förändra förutsättningarna för vårt projekt som strömmar, vattenstånd mm?

Vänligen,

/Erik Finni, Harrviken Luleå

Från: Agneta Öqvist [agneta.oqvist@gmail.com]
Skickat: den 25 november 2014 11:21
Till: Gardebring, Tommy
Ämne: Malmporten / Luleå

Beträffande muddringar, Luleå.

Jag har mitt fritidshus på Sa Finnklippan (Altappen) beteckning Sandön 7.3.

Då jag tidigare upplevt muddringar har jag stora farhågor att även dessa skall medföra problem.

Bland annat: Grumling avvatten

Ljud

uppslamning samt stort vattenflöde i vår hamn när stort tonnage
passerar

Förstörd miljö under 3 år.

Skulle dessa farhågor inträffa yrkar jag ersättning för dessa.

Med vänlig hälsning

[<https://ssl.gstatic.com/ui/v1/icons/mail/images/cleardot.gif>]

Agneta Öqvist
Ringgata 41
974 34 Luleå

Från: robert karlsson <r_karlsson64@hotmail.com>

Datum: 30 november 2014 13:10:55 CET

Till: "tage.edvardsson@sjofartsverket.se" <tage.edvardsson@sjofartsverket.se>

Ämne: synpunkter gällande projekt Malmporten

Hej, jag vill härmed lämna in vissa frågor/synpunkter gällande muddringen för nya farleden in till Luleå.

Enligt planerna så skall vissa av muddermassorna tippas kring farleden runt Junkön.

Jag är bosatt på Junkön och har mark som ligger längst österut (Orrskärsudden ca:40hektar). Där har jag fiskerätt som sträcker sig 300m ut från 3-meterskurvan, jag har två fasta fiskeredskap för lax och ett för löjan dessa redskap är placerade runt udden, där ligger även en 100m lång badstrand som pekar norrut mot dumpningsplatserna samt en liten hamn ute på udden.

Sträckan runt udden är ca 2,5km.

Min fråga är, får man ersättning för förlorat fiske och ev. för återställning från nedsmutsning av badstrand och hamn under muddringstiden. Samt framtida ersättningar för förlorat fiske när strömförhållandet ändras runt udden.

Det kommer att muddras fem meter djupare i farleden då kommer mycket mer vatten att passera där istället för att passera närmare udden. Det är detta strömmande älvvatten som laxen söker sig till för att så småningom hamna uppe i älven. Därmed mindre fisk som passerar nära land runt min udde.

Med vänlig hälsning, Robert Karlsson

kontaktuppgifter:

Robert Karlsson
box 10 Junkön
971 02 Luleå
tel 070-3001760